

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים
אזרחיים

ת.י

נתקבל
04-09-2024
עו"ד נתנאל בירן

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטות ש. יעקובוביץ-אב"ד, ס. רסלר-זכאי, א. מור-אל

מלי נעים המערערת

ע"י ב"כ עו"ד נתנאל בירן ואח'

נגד

1.מנורה מבטחים לביטוח בע"מ המשיבות

ע"י ב"כ עו"ד אביחי סלהוב ואח'

2.גבאי סוכנות לביטוח (2003) בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אלישע אטיאס ואח'

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

השופטת ס. רסלר-זכאי

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בבת-ים (כב' השופטת רונית אופיר) מיום 9.6.2022 (ת"א 8667-08-18), בגדרו נדחתה תביעת המערערת שהוגשה נגד מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "משיבה-1") ונגד גבאי סוכנות לביטוח 2003 בע"מ (להלן: "משיבה-2"), לתשלום תגמולי ביטוח על סך של 344,880 ₪. הודעה לצד ג' ששלחה משיבה-1 נגד משיבה-2, נדחתה אף היא בנסיבות-(להלן: "פסה"ד").

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

1

2 .1 על פי כתב התביעה, בשנת 2012 רכשה המערערת ממשיבה-1 פוליסה לביטוח דירת מגורים,
3 שמספרה 00-24-327306-17-19 מסוג "TOP לדירה" (להלן: "הפוליסה"). הפוליסה חודשה
4 מידי שנה עד ליום 31.12.2017 וכללה בין היתר, כיסוי בגין נזקי גניבה או פריצה.

5

6 .2 בחודש דצמבר 2017 שהו המערערת ובעלה, מר נאור נעים (להלן: "נאור") בחופשה בחו"ל.
7 כאשר שבו לביתם גילו כי דירתם נפרצה, תוך גרימת נזק לרכוש שהיה בה וכן כי נגנבו תכשיטים
8 ופרטי ערך נוספים מתוך הכספת שנפרצה (להלן: "אירוע הפריצה"). במכתב מיום 27.3.2018
9 הודיעה משיבה-1 למערערת כי היא דוחה את תביעתה לתגמולי ביטוח וזאת מאחר שמדובר
10 בניסיון להוצאת תגמולי ביטוח בדרך של מרמה הפוטרת אותה מתשלום תגמולי הביטוח מכוח
11 הוראות הפוליסה וסעיפים 24(ב) ו-25 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק חוזה
12 ביטוח"). זאת, מכיוון שלא נמצאו סימני פריצה על הדלת וכי האפשרות היחידה לפתיחת מנעולי
13 הדלת היתה באמצעות מפתחות מקוריים או משוכפלים. ביום 15.5.2018 שלחה משיבה-1
14 למערערת מכתב "השלמה" למכתב הדחיה וטענה להפרת סעיף 6' לחוק חוזה ביטוח בעת
15 שהמערערת ונאור לא גילו מידע מהותי, שהוסתר בכוונת מרמה, אודות עברו הפלילי של נאור.
16 ביום 31.5.2018 שלחה משיבה-1 מכתב נוסף ובו הבהירה כי הגם שהפוליסה הופקה על שמה
17 של המערערת דחיית התביעה עומדת בעינה והטענות להפרת חובת הגילוי רלבנטיות גם כלפי
18 המערערת.

19

20 .3 הצדדים אינם חלוקים באשר לכך ששמו של נאור נרשם מלכתחילה כמבוטח על גבי ההצעה
21 לביטוח הדירה ותכולתה ונמחק. כן, כי תחתיו צוין שמה של המערערת וכן כי חתימתה, אשר
22 נחתמה על ידי נאור, מתנוססת על ההצעה. (להלן: "טופס ההצעה", נספח 1 לכתב התביעה)
23 עוד, אין מחלוקת כי בטופס ההצעה, בשאלות המתייחסות לעבר ביטוחי, שאלה מס' 5 היא
24 "האם הואשמת או הורשעת בגין עבירות פליליות כלשהן ב-5 שנים האחרונות?" התשובה
25 שסומנה היא "לא". אין מחלוקת בין הצדדים כי לנאור עבר פלילי בתחום עבירות הרכוש.

26

27 .4 גרסת המערערת ונאור הייתה שלאחר שנאור הבחין בשאלה, בעצה אחת עם נציג משיבה-2,
28 מר יואב יונה (להלן: "יואב") ולפי הנחייתו, שונה טופס ההצעה לשמה של המערערת. כך
29 שהמערערת, שאין לה עבר פלילי תוכל להשיב לשאלה מס' 5 בשלילה. גרסת משיבה-1, הייתה
30 שלא נמסר לה על עברו הפלילי של נאור ושאם מידע זה היה מובא לידיעתה לא הייתה מבטחת
31 את המערערת. גרסת נציג המשיבה-2 הייתה שאין שחר לטענת נאור בנוגע לידיעתו אודות עברו

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 הפלילי של נאור ולהחלפת שמו בשמה של המערערת בעצתו. מה שארע הוא שטופס ההצעה
- 2 הוכן על ידי יואב מבעוד מועד ושונה לבקשתו של נאור ללא מתן הסבר ומבלי שחשף את עברו
- 3 הפלילי. נטען כי לו היה העבר הפלילי, שהוא עניין מהותי, מובא לידיעת משיבה-2 היה הדבר
- 4 מובא לידיעת המשיבה-1.
- 5
- 6 5. בפסה"ד דן ביהמ"ש קמא בשלוש סוגיות:-
- 7 א. האם המערערת הפרה את חובת הגילוי כלפי משיבה-1.
- 8 ב. האם אירע מקרה ביטוח או האם הפריצה בוימה.
- 9 ג. מהו הנזק שנגרם למערערת.
- 10
- 11 6. לאחר שמיעת הראיות, תוך התייחסות לעדויות שבאו לפניו, לרבות מהימנותן, קבע בית משפט
- 12 קמא את הממצאים הבאים:
- 13 א. עדי כל הצדדים הבינו "בזמן אמת" כי עבר פלילי בתחום עבירות הרכוש הוא מידע מהותי.
- 14 נאור העיד כי נשאל אודות עברו הפלילי "אם הוא שאל אותי כנראה שיש חשיבות מסוימת
- 15 מול הסוכן או חברת הביטוח... אם הוא שואל אותי זה פרט שהם מעוניינים לדעת ... "
- 16 (פס' 41 לפסה"ד). "בזמן אמת נאור הבין כי מידע זה הוא בעל חשיבות ומידע שיש לו
- 17 משמעות למנורה [משיבה-1]. גם יואב [נציג משיבה-2] העיד כי מדובר במידע מהותי
- 18 אשר גם אם נאור לא נשאל עליו, היה מוצא לנכון להעבירו לידיעת מנורה [משיבה-1]".
- 19 (פס' 43 לפסה"ד).
- 20
- 21 ב. משיבה-1, לא ידעה אודות עברו הפלילי של נאור "עברו הפלילי של נאור המהווה מידע
- 22 מהותי הוסתר ממנורה [משיבה-1] בכוונת מרמה באופן הפוסט את מנורה [משיבה-1]
- 23 מתשלום תגמולי הביטוח" (פס' 48 לפסה"ד).
- 24
- 25 ג. לגרסאות הצדדים לעצם ידיעת משיבה-1 אודות עברו הפלילי של נאור, נקבע כי יש להעדיף
- 26 את גרסת יואב על פני גרסתו של נאור לכך שעברו הפלילי של נאור לא הובא לידיעתו
- 27 במועד עריכת הפוליסה (פס' 56 לפסה"ד).
- 28
- 29 ד. לו היה נודע ליואב אודות עברו הפלילי של נאור, היה מוסיף וחוקר אותו בדבר מהות
- 30 העבירות והיה מפנה זאת לידיעת משיבה-1. (פס' 67 לפסה"ד)
- 31
- 32

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1
- 2 ה. הטענה לקנוניה בין נאור ליואב נדחתה, בין היתר לאור "אופן ביצוע הקנוניה הנטענת אינו
- 3 הולם את השלכותיה האפשריות על הצדדים לה." כך, גם לאור טענתו של יואב "כי נוכח
- 4 קיומן של חברות ביטוח אחרות שאינן חוקרות בדבר עברו הפלילי של מבוטחן; ככל
- 5 שהיה מודע לעברו הפלילי של נאור היה עורך לו ביטוח בחברה אחרת..." (פס' 69
- 6 לפסה"ד).
- 7
- 8 ז. "אין מחלוקת כי נאור ערך ביטוח דירה נוסף עבור דירה הרשומה על שמו בתל
- 9 אביב לאחר רכישת הפוליסה מושא דיוננו". ברם, זו לא הוצגה ולא ניתן לדעת אם נערכה
- 10 על שמו של נאור או על שמה של המערערת. (פס' 73 לפסה"ד).
- 11
- 12 ח. נקבע כי "מדובר בהסתרה שנועדה לשם קבלת כיסוי ביטוחי. די בעובדות אלו כדי
- 13 להפעיל את חזקת הכוונה כשלעצמה כמעידה על כוונת המרמה, באופן הפוטר את
- 14 מנורה [משיבה-1] מתשלום תגמולי הביטוח ואת הסוכנות [משיבה-2] מאחריות לכך".
- 15 (פס' 76 לפסה"ד).
- 16
- 17 ט. לאור מסקנה זו, לא נדרש ביהמ"ש קמא לשאלה "האם מידע אודות בן זוגה [של
- 18 המערערת] הוא מידע מהותי, ומהן השלכות העדר השאלות בנוגע לכך בטופס ההצעה
- 19 על פטור המבטחת" וכן לשאלה האם מבטח סביר היה מבטח את הדירה תמורת דמי
- 20 ביטוח מרובים או בשאלת חריגת נציג משיבה-2 מהרשאתו.
- 21
- 22 י. למעלה מן הצורך – לאור דחיית התביעה, נקבע כי משיבה-1 לא הרימה את הנטל המוטל
- 23 עליה באשר לזיוף וביום אירוע הפריצה. הגם שלא נמצאו סימני פריצה ומומחה משיבה-1
- 24 העיד כי לא ניתן לפתוח את הדלת רק באמצעות מפתחות מקוריים או משוכפלים, נקבע כי
- 25 אין בכך כדי לבסס באופן בלעדי את המסקנה כי המערערת ונאור ביימו את אירוע הפריצה.
- 26
- 27 י. במישור הנזק קבע ביהמ"ש קמא כי המערערת הוכיחה את שיעור נזקה הנטענים בסך של
- 28 344,880 ₪, זאת בעת שמצא את עדותה מהימנה (פס' 85 לפסה"ד).
- 29
- 30 ז. סופו של דבר, התביעה וההודעה לצד ג' נדחו. המערערת חויבה לשאת בהוצאות בסך של 3,000
- 31 ₪ למשיבה-1 ו- 1,000 ₪ למשיבה-2. בנוסף, חויבה המערערת בשכ"ט בסכום של 20,000 ₪
- 32 (כולל מע"מ) לכל אחת מהמשיבות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1
- 2
- 3 8.1 כאמור, המערערת, מצאה לערער על פסק הדין, כדלקמן:-
- 4 ביהמ"ש קמא שגה בכך שלא "ניתח" את תביעתה של המערערת לקבלת תגמולי ביטוח
- 5 במנותק מהתנהלותו של נאור, בהיותה אישיות משפטית נפרדת ממנו, כבעלת רכוש,
- 6 בעלים והמוטב היחיד בפוליסה. נטען כי המערערת הינה "המבוטח" [הוא] גם אם לא
- 7 נקבע מוטב זולתו (סעיף 11(א) לחוק חוזה הביטוח). המערערת לא שיקרה כשהשיבה
- 8 לשאלות בטופס ההצעה, אין לה עבר פלילי ואין מחלוקת כי אין בטופס ההצעה שום
- 9 שאלה ביחס לעברו הפלילי של בן הזוג. עוד נטען, כי גם לו הייתה המערערת מגיעה
- 10 בעצמה למשרדי משיבה-2 ועונה על השאלות בטופס ההצעה, היו תשובותיה זהות
- 11 לתשובות שנמסרו על ידי נאור. נטען, כי כוונת ביהמ"ש קמא הייתה לקבוע כי המערערת
- 12 הינה מעין "מבוטחת פיקטיבית" בעוד שנאור הוא המבוטח ה"אמיתי". נטען כי בהעדר
- 13 קביעה מפורשת בעניין זה, בהיות המערערת אישיות משפטית נפרדת, יש להתערב
- 14 בפסה"ד בעת שמדובר במסקנה משפטית ועובדתית שגויה כאחד.
- 15 8.2 בימ"ש קמא שגה בכך שלא בחן האם המידע אודות עברו הפלילי של בן זוג של מועמד
- 16 לביטוח מהווה בכלל "מידע מהותי" לחברת ביטוח סבירה, בטרם כניסתו של המועמד
- 17 לביטוח. נטען, כי בעת שהמערערת הינה בעלת הפוליסה והמוטבת היחידה של הרכוש
- 18 המבוטח, נעדר מפסה"ד נימוק מדוע עברו הפלילי של בן הזוג מהווה "ענין מהותי"
- 19 כ"שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה
- 20 בכלל..." (סעיף 6(א) לחוק חוזה ביטוח). נטען, כי משיבה-1 לא עמדה בנטל להוכיח
- 21 התנהלותו של "מבטח סביר" באמצעות חו"ד מתאימה או הנחיות החיתום. נטען, כי אין
- 22 ל"מבטח סביר" עניין במידע אודות עברו הפלילי של בן זוג מבטח ולא במידע אודות עברו
- 23 הפלילי של בעל הפוליסה, זאת גם לאור סעיף 25 לחוק חוזה ביטוח, המעניק הגנה מפני
- 24 הונאת ביטוח. נטען, כי מהראיות בתיק עולה, שלא רק שמבטח סביר אדיש למידע אודות
- 25 עברו הפלילי של בן זוג של מבטח, אלא שגם משיבה-2 הייתה אדישה למידע זה כאמור
- 26 בקביעה בסעיף 69 לפסה"ד כי טענתו של נציג משיבה-2 "אשר לא נסתרה, כי נוכח
- 27 קיומן של חברות ביטוח אחרות שאינן חוקרות בדבר עברו הפלילי של מבטחן, ככל
- 28 שהיה מודע לעברו הפלילי של נאור היה עורך לו ביטוח בחברה אחרת." עוד בעניין
- 29 זה, ביקשה המערערת להתיר הגשת "ראיית זהב" לפיה משיבה-1 מבטחת בודעין
- 30 מבטחים בעלי עבר פלילי בעבירות רכוש.
- 31

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1
2 8.3 ביהמ"ש קמא שגה בקביעתו בסעיף 41 לפסה"ד, כי עדי כל הצדדים העידו, כי הבינו בזמן
3 אמת שעברו הפלילי של נאור הוא מידע מהותי. נטען, כי בפועל שגה ביהמ"ש כאשר לא
4 בחן את ידיעת המעורבים כי עברו של **בן הזוג** הינו מידע מהותי. בהינתן כי אין בטופס
5 ההצעה אף שאלה על עבר פלילי של בן הזוג.
6
7 8.4 נטען, כי אין בפסה"ד של ביהמ"ש קמא הסבר מדוע ההתנהלות אינה בבחינת "**פתרון**
8 **יצירתי וחוקי**".
9
10 8.5 בימ"ש קמא שגה בכך שפסה"ד נעדר כל ניתוח באשר לחובותיו המקצועיות של **סוכן**
11 **ביטוח כלפי מבוטח ומשמעות חריגה מהן ברשלנות**. נטען, כי המסקנה אליה הגיע
12 בימ"ש קמא, לפיה נאור לא יידע את נציג משיבה-2 אודות עברו הפלילי, אינה מתיישבת
13 עם הסתירות הלוגיות בתצהירים ובעדויות. נטען, כי מחד קבע ביהמ"ש קמא שמשיבה-2
14 ידעה שהמידע אודות נאור מהותי למשיבה-1 ומאידך, לא בחן כיצד טענה זו משתלבת
15 עם טענת נציג משיבה-2 שלא היה תמוה בעיניו שנאור ביקש להחליף את שם המוטב
16 בפוליסה. לפיכך, נטען שמשיבה-2 התרשלה כלפי המערערת וככל שערעורה של
17 המערערת ידחה ביחס למשיבה-1, יש לקבל את ערעורה ביחס למשיבה-2.
18
19 9. משיבה-1 בתשובתה, התמקדה בטיעוני המערערת לטעויות בקביעות עובדתיות ובקביעות
20 הנוגעות למהימנותם של המערערת ונאור.
21 9.1 נטען, כי הן גרסת המערערת ונאור והן גרסת משיבה-2, תומכות בגישה כי **לעברו הפלילי**
22 **של נאור חשיבות מכרעת לעניין הקבלה לביטוח אצל המשיבה-1**, ולכן תוצאתן דחיית
23 הערעור כך או כך.
24
25 9.2 "קנוניה" בין המערערת לבין משיבה-2, **נוגדת את תקנת הציבור ומעילה בת עולה לא**
26 **תצמח עילת תביעה**. בנסיבות יש לקבוע כי תביעת המערערת הינה תביעת מרמה
27 בהתאם לסעיפים 7(ג)(1) ו-25 לחוק חוזה ביטוח.
28
29 9.3 נטען, כי גם אם תתקבל גרסת המערערת ונאור וכי על אף הקנוניה זכאית המערערת
30 לפיצוי, אזי יש לחייב את משיבה-2, בכובעה כנתבעת-השותפה ל"קנוניה". לחילופין וככל
31 שייקבע כי יש לחייב את משיבה-1 נוכח מעשה משיבה-2, כשלוחה שלה ביחסיה מול
32 המערערת ונאור, אזי יש לחייב את האחרונה בהודעה לצד ג'. נטען כי לא רק שמשיבה-

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 2 עשתה מעשים פסולים ועברייניים, אלא שאף טרחה להסתיר אותם ממשיבה-1 בשתי
- הזדמנויות קריטיות – הן במועד עריכת ההצעה והן לאחר האירוע הביטוחי עת ניסתה
- להסתיר את מעורבותה בקנוניה.
- 9.4 נטען, כי הטענה המרכזית של המערערת הינה כי בימ"ש קמא שגה עת התייחס אליה ואל
- נאור כ"מבוטח" לעניין הפוליסה והחוק וקבע כי אין צורך לדון בשאלה האם עברו הפלילי
- של **בן הזוג** של מועמד לביטוח הינו מידע מהותי. נטען, כי טענה זו הינה הרחבת חזית
- אסורה אשר יש לסלקה על הסף בהינתן שטענה זו מזנחה על ידי המערערת מסיכומי
- התשובה. לגוף הענין, נטען כי עובר לכריתת חוזה הביטוח הוצגה **למערערת ולנאור**
- השאלה אשר עסקה בעברם הפלילי עליה לא השיבו תשובה מלאה וכנה, עת בחרו**
- להחליף את שם המציע בהצעת הביטוח משמו של נאור לשם המערערת.** בכך, נטען
- כי הפרו את חובת הגילוי הקבועה בסעיף 6(א) לחוק חוזה ביטוח, **בהיותו של נאור מבוטח**
- לכל דבר ועניין. "החרשת המידע מובילה לכך שההסתרה נעשתה בכוונת מרמה".**
- מכאן שחובת הגילוי הקבועה בסעיף 6(ג) לחוק חוזה ביטוח הופרה.
- 9.5 נטען, כי נאור "זייף" את חתימתה של המערערת מתוך כוונה לקבל דבר במרמה – סעיפים
- 414 ו-418 **לחוק העונשין**, תשל"ז-1977. גם פעולה זו נוגדת את תקנת הציבור ומבססת
- את הכלל לפיו מעילת בת עולה לא תצמח עילת תביעה.
- 9.6 הגם שלא הוגש ערעור שכנגד, נטען, כי הקביעה שלא הוכח כי אירוע הפריצה הינו מבויס
- אינה מתיישבת עם הראיות. שכן, נטען כי לא נמצאו סימני פריצה, הדלת נמצאה סגורה,
- בבנין מוצב שומר בלובי על בסיס 24/7, ה"אירוע" חייב פעולות רועשות, חו"ד מנעולן
- מנורה לא נסתרה, לא הובאה חו"ד המוכיחה את האירוע ונקבע כי נאור אינו דובר אמת.
- בהינתן שנטל הוכחת **"מקרה הביטוח" רובץ על המבוטח ומשלא הוכחה הפריצה, דין**
- התביעה להידחות.**
10. משיבה-2 בתגובתה טענה גם היא כי יש לדחות את הערעור.
- 10.1 נטען, כי הפוליסה מולאה בתחילה על שמו של נאור ולבקשתו, שונתה לשם המערערת
- ולכן **"נאור הינו בעל הפוליסה ואם כבר המערערת הינה בת הזוג".**
- 10.2 נטען, כי לא נמצאה בפסה"ד שגיאה מהותית, התעלמות מראיה או הוכחה אשר מצדיקים
- התערבות ערכאת הערעור. נטען, כי בימ"ש קמא הפך כל אבן, דן בכל סוגיה וקבע בפסק

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- דינו כי התביעה נדחת, תוך שביסס קביעה זו באופן מפורט, ברור, הגיוני, על בסיס הדין, הלכות, עדויות שנשמעו וממצאים עובדתיים שנקבעו.
- 10.3 נטען, כי יש לדחות את הטענה כי ביהמ"ש קמא שגה כאשר לא בחן את שאלת הכיסוי הביטוחי ביחס למערערת במנותק מהתנהלות נאור. נטען כי מדובר בטענה שנטענה לראשונה בערעור והינה בבחינת הרחבת חזית אסורה. נטען, כי לא ניתן לגזור גזירה שווה לטענת המערערת כי לו הייתה מגיעה למשיבה-2, התשובות שנמסרו היו זהות לאלה שמלואו על ידי נאור מאחר ולו הייתה מגיעה המערערת, הייתה הפוליסה נרשמת על שמה ומעשה התרמית של נאור לא היה מתקיים. בהקשר זה נטען כי בהתאם לע"א 391/89 **אורית וייסנר נ' אריה חברה לביטוח בע"מ** (30.3.93) (להלן: "**עניין וייסנר**") ביטוח הדירה אינו פרסונלי. הביטוח לא נועד לבטח את המערערת או את נאור אלא את הדירה. עוד ובהתאם לקביעת בימ"ש בעניין וייסנר, תקנת הציבור אינה יכולה להכיל את הערעור. קרי, אם המערערת תקבל את תגמולי הביטוח בגין הדירה שנפרצה לכאורה, הרי שלא רק היא תצא נשכרת כי אם גם נאור יצא נשכר, וזאת בעת שמעילה בת עוולה לא תצמח עילת תביעה.
- 10.4 נטען, כי יש לדחות את הטענה כי ביהמ"ש קמא לא דן בשאלה האם עבר פלילי של "בן זוג" הינו עניין מהותי. נטען, כי בבסיס טענה זו עומדת התעלמות מקביעת בימ"ש קמא לפיה העדיף את גרסת יואב על פני גרסתו של נאור בכל הנוגע לאופן מילוי הצעת הביטוח. משכך, שאלה זו אינה רלוונטית. בנוסף, נטען כי כל מידע העשוי להשפיע על סווגו של מבטח, גובה הפרמיה, ונכונותו לבטח את המבוטח, הנו בגדר "עניין מהותי". וכפי שנקבע ברע"א 104/08 **פלוני נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ** (2.2.11), על המבוטח חובה ליזום מסירת מידע מהותי למבטח, אף אם לא נשאל על כך באופן מפורש. בנסיבות אלה, בין אם נאור המבוטח, ובין אם המערערת היא המבוטחת, היה על נאור למסור את המידע.

דין והכרעה

11. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, כפי שהועלו על הכתב ובדין לפנינו, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור, נגד משיבה-1, **להתקבל**. בנסיבות אלו גם דנתי בהודעת צד ג' וקבעתי כי יש לדחותה.
12. מרבית הטענות שהועלו על-ידי המערערת, הופנו נגד הממצאים העובדתיים שקבע בית המשפט קמא. כך, גם טענות משיבה-1, בהתייחס לקביעה כי לא הוכח שהפריצה בוימה. ברם, הן

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 המערערת והן המשיבה-1, לא הצביעו על משגה קונקרטי מהותי שנפל באופן קביעת הממצאים
- 2 ואשר יש בו כדי להוביל להתערבות בהם; להתערבותה של ערכאת הערעור בממצאים עובדתיים,
- 3 נפסק כי "אין בית משפט של ערעור מתערב בממצאים עובדתיים ואף אינו מעמיד עצמו
- 4 במקום הערכאה הראשונה בבחינת המסכת העובדתית שנפרשה לפניו, אלא אם כן בולטת
- 5 על פני הפסק טעות משפטית שורשית או שהדברים מופרכים על פניהם ובלתי סבירים" (ע"א
- 6 6798/16 לייבוביץ נ' יורש, (26.9.2017) פסקה 17 והפניות שם). דברים אלו ישימים לחלוטין
- 7 בענייננו.
- 8
- 9 13. פסה"ד מבוסס על ממצאי עובדה שנקבעו, תוך ניתוח הראיות שהוצגו ויישום של נטלי הראיה
- 10 וההוכחה. באלה לא תתערב ערכאת הערעור אלא במקרים חריגים, אשר כל הנטען אינו נמנה
- 11 עליהם - "כלל ידוע הוא שערכאת הערעור איננה נוהגת להתערב בממצאי עובדה ומהימנות
- 12 שקבעה הערכאה הדיונית, להוציא מקרים חריגים, במסגרתם נפלו פגמים מהותיים
- 13 בהחלטה היורדים לשורשם של דברים (ראו: ע"א 444/94 אורות ייצוג אמנים והפקות נ' גלי
- 14 עטרי, פ"ד נא(5) 241 (1997)" (ע"א 1596/18 אלכס ח'ורי נ' יהושע עמוס ואח'
- 15 16.3.2020)) עוד, "הלכה היא, כי ערכאת הערעור תתערב בקביעותיה העובדתיות של
- 16 הערכאה הראשונה במקרים חריגים בלבד, כגון במקום שנפל פגם היורד לשורשו של עניין
- 17 בהכרעתה של הערכאה הראשונה, או כשהדברים אינם מבוססים על פניהם" (ע"א 8184/12
- 18 מרכז תורני לאומי ע"ר נ' קפלן (28.10.2015))
- 19
- 20 14. ברם, לאחר עיון בפסה"ד שוכנעתי כי נעדר ממנו דיון מהותי ומשפטי נדרש בשאלות שהציב
- 21 לעצמו ביהמ"ש קמא - האם המערערת הפרה את חובת הגילוי כלפי משיבה-1 "יש לבחון האם
- 22 ההפרה בוצעה בכוונת מרמה באופן הפוטר את הנתבעת מתשלום תגמולי הביטוח" (סעיף
- 23 27א) לפסה"ד). ביהמ"ש בפס"ד המעמיק והמפורט הרחיב ובחן את השאלה האם עברו של
- 24 נאור הינו "מידע מהותי" שיש לגלותו, תוך שהוא בוחן את ידיעתו והבנתו הסובייקטיבית של נאור
- 25 משל היה הוא 'המבוטח', בהתעלם מאישיותה המשפטית הנפרדת של המערערת כמבוטחת
- 26 ובעלת הפוליסה.
- 27
- 28 15. לטענה להרחבת חזית – נטען, כי טענתה המרכזית של המערערת הינה כי בימ"ש קמא שגה
- 29 עת התייחס אליה ואל נאור כ"מבוטח" לעניין הפוליסה והחוק וקבע כי אין צורך לדון בשאלה האם
- 30 עברו הפלילי של **בן הזוג** של מועמד לביטוח הינו מידע מהותי. נטען, כי טענה זו הינה הרחבת

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 חזית אסורה אשר יש לסלקה על הסף בהינתן שטענה זו נזנחה על ידי המערערת מסיכומי
- 2 התשובה.
- 3
- 4 16. בכתב התביעה נטען "שעה שעל פי הפוליסה עצמה אשר הונפקה על ידי הנתבעת 1, אין כל
- 5 אזכור בפרק הרלוונטי בדבר "גילוי ושינוי מידע מהותי", אודות דרישה ו/או חובה של
- 6 המבוטח ליתן מידע אודות עברו של בן זוגו..." (סעיף 25).
- 7
- 8 17. בסיכומים נטען כי נאור נשאל על עברה של התובעת [מערערת] וכאשר השיב כי אין לתובעת
- 9 [מערערת] עבר פלילי, מחק נציג נתבעת 2 [משיבה 2], את שמו של נאור ... וכתב בכתב ידו
- 10 את פרטיה המזהים של התובעת [מערערת], כאשר נאור, בהסכמת התובעת [מערערת], חתם
- 11 בשמה על הצעת הביטוח. (סעיף 4 לסיכומים). בנוסף, בהתייחס לעדותו של מר יוסי סודרי,
- 12 סמנכ"ל תחום פרט, האחראי במנורה על החיתום בתחום האלמנטרי (להלן: "סודרי"), נטען, כי
- 13 העיד שעברו הפלילי של נאור הינו מידע מהותי עבור המבטחת. ברם, "כאשר נשאל העד האם
- 14 קיימת אפשרות להתייחס בטופס ההצעה לביטוח של מנורה לשני בני הזוג, השיב בשלילה
- 15 (עמ' 81, שו' 20-22). ... מר סודרי העיד, כי המבטחת מכירה ומקבלת מקרים שבהם פוליסה
- 16 נרכשת על שם אחד מבני הזוג בלבד ללא שהיא שואלת על בן הזוג שאינו מבוטח
- 17 (עמ' 88, ש' 6-9) ואף ציין כי במקרים אחרים, המבוטחת יודעת היטב לשאול שאלות ... גם
- 18 לגבי בן הזוג (עמ' 89, שו' 10-18) ויודעת היטב להבחין ולהגדיר את בני הזוג ... יחד עם
- 19 זאת, בסוגיית העבר הפלילי, ציין כי מנורה [משיבה-1] אינה שואלת על עברו הפלילי של בן
- 20 הזוג או בלשון רבים על המבוטח ובן-זוגו. עוד נטען, כי הוכח שמשיבה-1 לא שינתה את נוסח
- 21 השאלה על גבי טופס ההצעה שלה, כך שיתייחס גם לעברו הפלילי של בן הזוג. וכן, כי אישר כי
- 22 חברות ביטוח אחרות כלל אינן מתעניינות בעברו הפלילי של בן הזוג. לסיכום, נטען כי משיבה-1
- 23 "בחרה להבחין בין המבוטח לבן זוגו או משפחתו ולדרוש מידע שהינו רלוונטי ומהותי
- 24 בעבורה, אך לא במקרה דנן." (סעיפים 18-28 לסיכומים) גם בהתייחס לעדותו של נציג משיבה-
- 25 2, נטען כי "מר יונה בעצמו העיד ... כי עברו של בן הזוג של המבוטח אינו בבחינת מידע
- 26 מהותי למבטחת ... ספציפית לגבי מנורה [משיבה-1], לא התקבלה בסוכנות גבאי [משיבה-
- 27 2] כל הנחיה שהיא לפיה עברו הפלילי של בן הזוג של המבוטח הינו מידע מהותי." (סעיף
- 28 48-51 לסיכומים).
- 29
- 30 18. מהמצוטט לעיל, עולה כי המערערת לאורך ההליך, לרבות בחקירת הנגידת של העדים, עמדה
- 31 על ההפרדה המוחלטת שיש לערוך בינה לבין נאור, כך שיש להתבונן עליה בלבד כעל 'המבוטח'
- 32 ועל נאור כ'בן זוג'. כך גם טענתה להיעדר ההתייחסות מטעם המשיבה-1 לעברו הפלילי של בן-

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 הזוג והטענה כי אינו מידע מהותי, עלו בהרחבה ובאופן מובהק בסיכומי המערערת. בנסיבות
2 אלו, הרי שאין לדרוש מהמערערת לשוב ולהעלותם בגדרי סיכומי התשובה. זאת ועוד, בסעיף 1
3 לסיכומי התשובה הבהירה המערערת כי היא חוזרת על סיכומיה. לאור המפורט לעיל, אני דוחה
4 את הטענה להרחבת חזית. יוער, כי טיעוני משיבה-2, בגדרי הערעור הינם הרחבת חזית וסטיה
5 מהותית מטיעוניה בגדרי ההליך בביהמ"ש קמא ולכך אתייחס בהמשך.
- 6
7 19. ולגוף הערעור - אכן, המסגרת הנורמטיבית הינה חובת הגילוי החלה על המבוטח והמבטחת
8 כאחד. סעיפים 6-8 לחוק חוזה הביטוח, עוסקים בחובת הגילוי הטרומ חוזית המוטלת על
9 המבוטח (סעיף 6), ובתוצאות הפרתה (סעיפים 7-8). חובת הגילוי של המבוטח מעוגנת בסעיף
10 6(א) לחוק חוזה ביטוח. על המבוטח להשיב "אם בטופס של הצעת ביטוח ... ואם בדרך אחרת
11 שבכתב, שאלה בענין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה
12 בכלל או לכרותו בתנאים שבו (להלן- ענין מהותי) ... תשובה מלאה וכנה". עוד, בסעיף 6(ג)
13 לחוק חוזה ביטוח, נקבע כי "הסתרה בכוונת מרמה מצד המבוטח של ענין שהוא ידע כי הוא
14 ענין מהותי, דינה כדין מתן תשובה שאינה מלאה וכנה".
- 15
16 20. תוצאת אי הגילוי, נקבעה בסעיף 7(ג) לחוק חוזה הביטוח, הרלוונטי לענייננו, העוסק במצב בו
17 התרחש מקרה הביטוח טרם בוטל החוזה, ומעניק למבטח תרופה של תשלום יחסי או פטור מלא
18 מתשלום דמי הביטוח: "קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבטח
19 חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו
20 משתלמים כמקובל אצלו לפי המצב לאמיתו לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל
21 בכל אחת מאלה: (1) התשובה ניתנה בכוונת מרמה; (2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו
22 חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו; במקרה זה זכאי המבוטח
23 להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות
24 המבטח." (הדגשה אינה במקור) "כלומר, מבטח חייב לענות על כל שאלה מהותית שהוצגה
25 לו בחוזה ביטוח בתשובה מלאה וכנה. בנוסף, על המבוטח לגלות כל מידע מהותי למבטח,
26 אף אם לא נשאל לגבי אותו פריט מידע באופן ספציפי." ע"א 7058/17 נתן מלמד נ' ציונה
27 ליבוביץ ו-40 אחרים (10.3.2020) (פס' 45).
- 28
29 21. חוזה ביטוח וכללי הפרשנות – חוזה ביטוח ככל חוזה אחר, יש לפרש "לפי אומד דעתם של
30 הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות ענין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים
31 משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו." (סעיף 25(א) לחוק החוזים
32 (חלק כללי), תשל"ג-1973, להלן: "חוק החוזים"). "חוזה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 הצדדים לחוזה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו". (סעיף 25(ב1))
- 2 לחוק החוזים). ולבסוף, "פרטים שלא נקבעו בחוזה או על פיו יהיו לפי הנוהג הקיים בין
- 3 הצדדים, ובאין נוהג כזה – לפי הנוהג המקובל בחוזים מאותו סוג, ויראו גם פרטים אלה
- 4 כמוסכמים." (סעיף 26 לחוק החוזים).
- 5
- 6 22. ברם, אופן כריתתו של חוזה הביטוח מבדיל אותו מחוזים אחרים. זאת, מכיוון שהליכי ההצעה
- 7 והקיבול נשלטים במלואם על ידי המבטח. "פער כוחות זה משפיע באופן מהותי על הגישה
- 8 הפרשנית של חוזה הביטוח" (ירון אליאס, דיני הביטוח (מהדורה שלישית, 2016) הוצאת נבו,
- 9 עמ' 79, להלן: "אליאס").
- 10
- 11 23. בהתבסס על קביעותיו העובדתיות של ביהמ"ש קמא, שלא מצאתי כי יש להתערב בהן – אזי,
- 12 נאור הבין כי עברו הפלילי, בגין עבירות רכוש שעניינן התפרצות לדירה, אשר אין עליו מחלוקת,
- 13 הינו "ענין מהותי". יודגש, כי קביעה זו מתבססת על גרסתו של נאור כי הבין זאת מיואב, נציגה
- 14 של המשיבה-2, גרסה שנדחתה על ידי ביהמ"ש קמא (ר' פסקאות 41 ו-48 לפסה"ד). בהקשר
- 15 זה ספק בעיני, כיצד בהעדפת גרסתו של יואב, ניתן לבסס מובהקות בדבר ידיעתו הסוביקטיבית
- 16 של נאור באשר לכך ש"המידע מהותי".
- 17
- 18 24. כאמור, הצדדים אינם חלוקים כי שמו של נאור היה מצויין על גבי ההצעה לביטוח הדירה
- 19 ותכולתה ונמחק. כן, כי תחתיו צויין שמה של המערערת וכן כי חתימתה, אשר נחתמה על ידי
- 20 נאור, מתנוססת על ההצעה. (להלן: "טופס ההצעה", נספח 1 לכתב התביעה) עוד, אין מחלוקת
- 21 כי בטופס ההצעה, בשאלות המתייחסות לעבר ביטוחי, שאלה מס' 5 היא "האם הואשמת או
- 22 הורשעת בגין עבירות פליליות כלשהן ב-5 שנים האחרונות?" התשובה שסומנה היא "לא".
- 23 היינו, אין מחלוקת כי השאלה מתייחסת אך ורק למבוטח ולא לבן זוגו או לבן משפחה אחר. עוד,
- 24 הפוליסה הוצאה על שמה של המערערת בלבד. (נספח 2 לכתב התביעה)
- 25
- 26 25. מאידך, כפי שעלה מעדותו של עד משיבה-1, מר סודרי (צוטטה גם בסיכומי המערערת)
- 27 ב"פוליסה תיקנית" מצויין "כיסוי פעולות זדון למעט פעולות זדון שנעשו בידי מבוטח או בני
- 28 משפחתו..." (קיימת הבחנה בין "מבוטח רשום לבין בני משפחתו" עמ' 90 ש' 15-36). זאת
- 29 ועוד, כך לגרסת מר סודרי, ברצותה מבחינה, משיבה-1 בין בעל הפוליסה לבין בני משפחתו
- 30 וברצותה מפנה גם שאלות בהתייחס לבני זוג ובני משפחה. וכן, אף מאפשרת חיתום והוצאת
- 31 פוליסה על שם אחד מבני הזוג בלבד. (עמ' 81, שו' 20-22, עמ' 88, ש' 9-6, עמ' 89, שו' 10-
- 32 18)

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1
- 2 26. אוסיף כי יואב, העיד שלא ראה כל פסול בשינוי שמו של המבוטח אף לא בעריכת ביטוח על שם
- 3 אחד מבני הזוג בלבד וכי נאור היה רשאי למלא את טופס ההצעה בשמה של המערערת ולחתום
- 4 בשמה לאור ההרשאה שהיתה קימת בין בני הזוג (עמ' 39-41 לפרוטוקול). כך גם הוסיף ששינוי
- 5 השם נעשה באופן הנראה לעין, מה ששולל על פניו כוונה להסתיר את עצם השינוי (סע' 10
- 6 לתצהיר).
- 7
- 8 27. משמע, שעל פי הראיות שהונחו לפני ביהמ"ש קמא, השאלה בטופס ההצעה מופנית למבוטח
- 9 בלבד והמערערת – המבוטחת על פי הפוליסה, לא השיבה מענה שאינו אמת! משמע, לא הפרה
- 10 את הקבוע בסעיף 6(א) לחוק חוזה ביטוח.
- 11
- 12 28. ואולם, בכך לא תם הבירור, שכן, נשאלת השאלה, אם מתקיים בענייננו הקבוע בסעיף 6(ג) לחוק
- 13 חוזה ביטוח, כפי שנטען על ידי משיבה-1, במכתב "ההשלמה" ולפיו "הסתרה בכוונת מרמה
- 14 מצד המבוטח של ענין שהוא ידע כי הוא ענין מהותי, דינה כדין מתן תשובה שאינה מלאה
- 15 וכנה". הפרשנות המקובלת היא כי סעיף זה מטיל על המבוטח "חובה ליזום מסירת מידע
- 16 למבטח כאשר בידיו מידע מהותי עבור המבטח, אף אם לא נשאל על כך מפורשות". היינו,
- 17 "חובה לגילוי יזום, שהינה חובה נפרדת מן החובה להשיב תשובות מלאות וכנות על השאלות
- 18 המוצגות על ידי המבטח" [ראו: דברי השופט (כתוארו אז) ת' אור בעניין רוטנברג הנ"ל,
- 19 בעמוד 354; ע"א 1809/95 יהושע הלמן ז"ל נ' לה נסיונאל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נ(3)
- 20 77, 82 (1996); עניין פיאמנטה, בפסקה 17 לפסק הדין; שוורץ ושלינגר, בעמוד 292;
- 21 אליאס, בעמוד 383]. עם זאת, חובת הגילוי היזום הינה חובה מצומצמת ועל הטוען להפרתה
- 22 להוכיח הסתרה בכוונת מרמה מצד המבוטח ומודעות של המבוטח לכך שמדובר בעניין
- 23 מהותי. מדובר ביסודות שהוכחתם אינה פשוטה [ראו: עניין פיאמנטה, בפסקה 14; שוורץ
- 24 ושלינגר, בעמוד 293; אליאס, בעמוד 384]. "רע"א 104/08 פלוני נ' מנורה חברה לביטוח
- 25 בע"מ (2.2.2011).
- 26
- 27 29. "ככלל, ניתן להניח כי מבוטח פועל בכוונת מרמה אם הוא מודע למהותיות המידע אך מחשה
- 28 ואינו מוסרו למבטח... אם אין המבוטח מודע למהותיות המידע אין לייחס לו כוונת מרמה"
- 29 (אליאס, עמ' 407), כאשר "ברי כי מסקנה בדבר מודעותו של המבוטח למהותיות המידע ניתן
- 30 להסיק בקלות יתרה מקום שהמבטח הציג שאלות למבוטח, אם בכתב, אם בעל פה ואם
- 31 בדרך אחרת המשמיעה כי הוא חפץ במידע שבידי המבוטח הנוגע לביטוח, ... שאלות
- 32 המבטח בנושא זה מצביעות על העניין המיוחד, החיוני והמהותי שיש לו במידע לצורך עריכת

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 חוזה הביטוח. במצב שכזה מתפוגג במידה רבה הערפל שבו שרוי המבוטח באשר לנושאים
- 2 המהותיים למבטח ומקשה עליו לטמון את ראשו בחול ולהימנע ממסירת מלוא המידע
- 3 שברשותו" ע"א 1064/03 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' עיזבון המנוחה רחל שחר פיאמנטה
- 4 ז"ל, פ"ד 375 (4) 399).
- 5
- 6 30. ניתוח הראיות שהוצגו לפני ביהמ"ש קמא והמסד העובדתי שנקבע בפסה"ד מביא לתוצאה, כי
- 7 לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 6(ג) לחוק חוזה הביטוח. כך: ראשית, אחד מהנימוקים
- 8 שהובילו את ביהמ"ש קמא להעדיף את גרסת נציג משיבה-2, על פני זו של נאור, ולשלילתה של
- 9 "קנוניה" בין השניים, היתה קבלת עדותו של יואב כי "נוכח קיומן של חברות ביטוח אחרות
- 10 שאינן חוקרות בדבר עברו הפלילי של מבוטחן; ככל שהיה נודע עברו הפלילי של נאור היה
- 11 עורך לו ביטוח בחברה אחרת..." (סע' 69 לפסה"ד). היינו, לא כל מבטח "סביר" יסבור כי עברו
- 12 של המבוטח עצמו הינו "מידע מהותי" ומכאן, שמקל וחומר גם עברו של בן-הזוג אינו "מידע
- 13 מהותי" כזה המחייב 'גילוי יזום'. שנית, משיבה-2, בתמיכה לטענתה לעיל אף צירפה לתצהיר
- 14 נציגה טפסי הצעה מחברות הביטוח מגדל, הראל, איילון והכשרה, בהן לא נדרשת כלל התייחסות
- 15 לעברו הפלילי של מבוטח. (נספח ג' לתצהיר עדותו הראשית). שלישית, טענות משיבה-2 בגדרי
- 16 כתב ההגנה, כי "לא נפל כל פגם בטופס ההצעה", "במסגרת טופס ההצעה אין שאלות
- 17 הנוגעות לבן זוגו של המועמד לביטוח לרבות העובדה שאין בטופס ההצעה כל שאלה ביחס
- 18 לעברו הפלילי של בן זוגו של המועמד לביטוח כך שהתשובות שנמסרו על ידי התובעת
- 19 [המערערת] ואו מר נעים [נאור] היו מלאות וכנות ומנורה מושתקת ומנועה מלבוא בכל טענה
- 20 של אי גילוי הנסיבות". (סעיף ב' לכתב ההגנה). רביעית, טענות עליהן חזר והצהיר נציג משיבה-
- 21 2 כי לא קיבל הוראה או הנחיה חיתומית ממשיבה-1 לפיה עברו הפלילי של בן זוג של מבוטח
- 22 הינו "מידע מהותי" עבורה (סעיף 24 לתצהיר). חמישית, אין מחלוקת כי הפוליסה בוטלה על
- 23 ידי המשיבה רק ביום 20.10.2018, היינו למעלה מ-10 חודשים לאחר אירוע הפריצה ולמעלה
- 24 מ-5 חודשים לאחר משלוח מכתב "השלמה" למכתב הדחיה, מיום 15.5.2018 ולאחר התרעה
- 25 על כוונה להגיש את התביעה. היינו, גם לאחר "הגילוי" לא הזדרזה משיבה-1 בעצמה לבטל את
- 26 הפוליסה. כמו-כן, אין מחלוקת כי כתוצאה מביטול הפוליסה לא הוחזרה למערערת הפרמיה
- 27 ששולמה על ידה למשיבה-1 לאורך שנים. שישית, מר סודרי, בחקירתו הנגדית הודה כי עד היום
- 28 "לא שונה" טופס ההצעה לביטוח וגם כיום הוא אינו כולל שאלה המופנית לעברו הפלילי של בן
- 29 הזוג (עמ' 91, ש' 10-4). היינו, משיבה-1, המנסחת את טופס ההצעה לביטוח עבור מבוטחיה,
- 30 אשר נוכחה ב"לאקונה" או ב"חסר", שלא לומר חוסר בהירות העשוי להוביל להתדיינות
- 31 משפטיות גם בעתיד, העידה על עצמה כי אינה רואה במידע על עברו הפלילי של בן הזוג חשיבות

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 כלשהיא ובוודאי לא "מהותית", שאז היתה טורחת ומשנה את טופס ההצעה. שביעית, קיומה של
- 2 קביעה עובדתית כי נאור ערך ביטוח דירה, עבור דירה נוספת הרשומה על שמו לאחר רכישת
- 3 הפוליסה. (סע' 72 לפסה"ד).
- 4
- 5 31. דומה כי כל אלו מובילים למסקנה כי עברו הפלילי של בן הזוג, גם לשיטתה של משיבה-1 אינו
- 6 ענין מהותי כלל! עוד, לא הוכח ושוכנעתי כי לא התקיימה הסתרה בכוונת מרמה מצד המערערת
- 7 של ענין שהיא ידעה או שהיה עליה לדעת כי הוא "ענין מהותי".
- 8
- 9 32. בהינתן קביעה זו, אזי באה אני למסקנה לפיה חובת הגילוי לא הופרה על ידי המערערת ולכן גם
- 10 לא מתקיימים התנאים לשלילת התרופות, כפי שנקבעו בסעיפים 7 ו- 8 לחוק חוזה ביטוח
- 11 ובנסיבות אלו יש לקבל את התביעה ולקבל את הערעור.
- 12
- 13 33. לאור התוצאה אליה הגעתי אדרש עתה לטענות המשיבה 1 בכתב התשובה, טענות אשר נדחו
- 14 על ידי בית המשפט קמא ואשר, לשיטתה, בשגגה עשה כן.
- 15 למותר לציין כי למשיבה 1, כמי שזכתה בדין, לא עמדה הזכות לערער על קביעות אלה. עם זאת
- 16 רשאית היא להעלות בתשובה לערעור כל טענה, אשר בכוחה לתמוך בתוצאת פס"ד של בית
- 17 משפט קמא. קרי: דחיית התביעה כנגדה.
- 18 הטענה הראשונה- כי לא הוכח "מקרה הביטוח" משלא הוכחה הפריצה, בטענה כי נטל הראיה
- 19 רובץ על המערערת - דין הטענה להידחות. הלכה היא כי על המבוטח להוכיח את יסודות עילתו
- 20 ואת הגניבה. ברם, נטל השכנוע לענין ה"יסוד השלילי" והיות האירוע מבויס או מפוברק רובץ
- 21 על חברת הביטוח (ראו ע"א 78/04 המגן חברה לביטוח בע"מ נ' שלום גרשון הובלות בע"מ
- 22 (5.10.06)). ביהמ"ש דן ובחן "למעלה מן הצורך" סוגיה זו, וקבע "לא מצאתי כי מנורה [משיבה-
- 23 1] הרימה את הנטל המוטל עליה באשר לביום האירוע". בדין נקבע כי הנטל רובץ על משיבה-
- 24 1 להוכיח טענתה לביום האירוע. יוער, כי גם בסיכומים בביהמ"ש קמא התמקדה משיבה-1
- 25 בטיעון המשפטי השגוי ולא בניתוח הראיות והרמת הנטל הרובץ לפתחה. הטענה השניה – כי
- 26 חתימת המערערת זוייפה על ידי מאור, מעשה הנוגד את תקנת הציבור וכי מעילת בת עולה לא
- 27 תצמח עילת תביעה –דין טענה זו להידחות גם כן בהינתן שהחתימה בוצעה בהרשאה.
- 28
- 29 34. מניתוח הראיות בפסה"ד, עולים הממצאים הבאים:-
- 30 34.1 המערערת ונאור העידו אודות הפריצה וצירפו את תלונתם במשטרה. נקבע כי "יש
- 31 בעדותם של התובעת [מערערת] ונאור ותלונתם במשטרה כדי להרים את הנטל
- 32 המוטל עליהם להוכחת מקרה הביטוח..." (פס' 80 לפסה"ד).

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1
- 2 34.2 ממסמך חתום על ידי מר אליהו אהרן, שצורף לתצהירה של המערערת, עולה כי **"ניתן**
- 3 **לפתוח את מנעולי דלת הדירה "בפריצה נקיה ללא כל סימן פריצה" – לא ניתן משקל**
- 4 **ראייתי למסמך זה שלא היה ערוך כח"ד ומר אהרן לא התייצב לעדות.**
- 5
- 6 34.3 נגד, משיבה-1 הגישה חו"ד של מר יואל ג'אן, מומחה מוצרי נעילה וכספות (להלן:
- 7 **"חוה"ד"). בהתאם לחוה"ד הכספת נפרצה באמצעות קידוח יוצר רעש, הפורץ היה מיומן**
- 8 **ומשך הפריצה ארך בין 5 ל-10 דקות. מעדותו, עלה כי דלת הכניסה "עם מנגנון משוכלל,**
- 9 **הכוללת שני מנעולים ... לא ניתן לשכפל את המפתחות בארץ, אולם בהמשך סייג**
- 10 **מעט את עדותו והודה כי יתכן ודברים השתנו. ... העיד כי באותה העת ניתן היה**
- 11 **לפתוח את המנעול רק באמצעות מפתחות מקוריים ובהמשך הסתייג והודה כי יתכן**
- 12 **שקיימת שיטה נוספת שהוא אינו יודע עליה." נקבע, כי חלק מעדותו הינה בבחינת עדות**
- 13 **שמיעה. (פס' 81 לפסה"ד). לגבי סרטונים שהוצגו למר ג'אן, מהם עולה לכאורה כי ניתן**
- 14 **לפרוץ את הדלת, מכיוון שלא הוגשו כראיות לא ניתן משקל ראייתי.**
- 15
- 16 34.4 מעדותו של מר ג'אן עולה, כי לא בדק את המנעול "העליון" ואין התייחסות לשאלה אם יש
- 17 עליו "סימני אלימות" (עמ' 112-115) עוד, כי ניתן לפתוח את המנעול התחתון באמצעות
- 18 מפתחות מקוריים או משוכפלים. **"כדי לפתוח את זה נדרשת לפחות מספר דקות**
- 19 **ומיומנות של מקצוען כדי לבצע פעולה שכזאת." (עמ' 117) בנוסף, העיד כי חוה"ד**
- 20 **למספר מקרי הפריצה התבססה על מידע שקיבל ממפעל היצרן. "את הנתונים האלה**
- 21 **ביקשתי מהם לבדוק והם עשו בדיקה גם במחשבים שלהם אונליין שהייתי שם." (עמ' 118)**
- 22 **לא הוצגו מסמכים לגבי הנתונים.**
- 23
- 24 34.5 מעדותו של החוקר מטעם משיבה-1, מר ניר אלון, עלה כי המערערת ונאור שיתפו עימו
- 25 פעולה. מדו"ח החקירה שהגיש עלו מספר אפשרויות לאירוע הפריצה. לצד האפשרות של
- 26 ביום, אפשרות שגורם חיצוני השיג את מפתחות שני המנעולים. (סע' 17)
- 27
- 28 35. כאמור, תפקידה של ערכאת הערעור אינו לבחון מחדש האם הוכחה התביעה או ההגנה ולא לערוך
- 29 דיון מחדש בראיות, בעוצמתן או מהימנותן. כלל אי ההתערבות נטוע בתפקידה ומלאכתה של
- 30 הערכאה המבררת, לה כאמור יתרון בקביעת ממצאים עובדתיים כי היא ראתה ושמעה את העדים
- 31 ישירות. בהינתן התרשמותה של השופטת קמא וקביעותיה העובדתיות ומשנהנל להוכחת מרמה
- 32 וביום אירוע הפריצה לא הורם על ידי משיבה-1 – בדין נקבע אשר נקבע. זאת ועוד, המערערת

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 ונאור הצהירו והעידו כי נאור חתם בשמה של המערערת בהתאם להרשאה שניתנה לו (סעיף 8
- 2 לתצהיר המערער ועמ' 15-17 לפרוטוקול, סעיף 9 לתצהיר נאור ועמ' 56 לפרוטוקול). לכך,
- 3 מצטרפת גם עדותו וגרסתו של יואב כי לא ראה כל פסול או פעולה הנוגדת את כללי החיתום
- 4 בחתימת בעל בשם אשתו על גבי טופס ההצעה. (סעיף 10 לתצהיר נציג משיבה-2 ועמ' 39-41
- 5 לפרוטוקול). עמדת משיבה-1, בתצהירו של מר סודרי היתה כי הצעת הביטוח "פוברקה" אלא
- 6 שלא הוצגה ראייה כלשהיא להנחיות או נהלי חיתום הסותרים את גרסת נציג משיבה-2. כאמור,
- 7 אין בטענות אלו כדי לשנות את התוצאה אליה הגעתי.
- 8
- 9 36. לאור קבלת הערעור, אשר תוצאתו קבלת התביעה נגד משיבה-1, מתעורר הצורך לדון בטענות
- 10 שהועלו בגדרי הודעת צד ג', אשר נדחתה על ידי ביהמ"ש קמא ללא דיון לגוף הטענות.
- 11
- 12 36.1 בהודעה לצד ג' התבססה משיבה-1 על גרסתו של נאור, כי נציגה של משיבה-2, יואב,
- 13 אשר מילא יחד עם נאור את הצעת הביטוח, היה מודע לעברו הפלילי של נאור מחק את
- 14 שמו של הבעל מההצעה וחלף כך ציין את שמה של התובעת [המערערת] "כאשר הן
- 15 התובעת [מערערת] ו/או מי מטעמה והן הצד השלישי [משיבה-2] יודעים ומודעים לכך
- 16 שהם מסתירים מהמודיעה [משיבה-1] מידע מהותי" (סעיף 9 להודעה)
- 17
- 18 36.2 נטען כי אלמלא פעולותיה של המערערת ומשיבה-2, לא היתה משיבה-1 מתקשרת
- 19 בעסקת הביטוח גם בעבור דמי ביטוח מרובים יותר.
- 20
- 21 36.3 נטען להסתרה ביודעין ו/או בשיתוף פעולה להסתרה ביודעין של מידע מהותי. (סעיף
- 22 11 להודעה)
- 23
- 24 36.4 לאור ה"קנוניה" נטען כי משיבה-2 הפרה את חובת הנאמנות כלפי משיבה-1, חרגה
- 25 מסמכות ומהרשאה ופעלה ברשלנות.
- 26
- 27 36.5 בכתב ההגנה להודעת צד ג' נטען כי המערערת ובעלה היו לקוחות של משיבה-2 משנת
- 28 2012 ורכשו אצלה מספר פוליסות ביטוח, לרבות פוליסות ביטוח חיים, בריאות ורכב.
- 29
- 30 36.6 בינואר 2012 ביקש נאור לבטח את דירת מגורי בני הזוג. במעמד הפגישה, החל נציג
- 31 משיבה-2 למלא את טופס ההצעה על שמו של נאור. לאחר שנאור ביקש שהפוליסה
- 32 תופק על שמה של המערערת, נמחק שמו ונרשמו פרטיה של המערערת על גבי טופס
- 33 ההצעה. "נציג הסוכנות הפנה אל מר נעים [נאור] את השאלות המופיעות בטופס

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 ההצעה לביטוח של מנורה [משיבה-1] עבור אישתו, היא התובעת [המערערת], בשים
- 2 לב כי מר נעים [נאור] היה מוסמך למלא את טופס ההצעה בשמה של התובעת
- 3 [המערערת] מכוח היותו בן זוגה. (סעיף א לכתב ההגנה)
- 4
- 5 36.7 נטען כי נאור לא מסר ליואב כי הוא בעל עבר פלילי וכי יואב "לא ידע אודות עברו הפלילי
- 6 של מר נעים [נאור] אלא לאחר אירוע הפריצה ומידע שהתקבל ממנורה [משיבה-1]".
- 7
- 8 36.8 לאור כך נטען כי הצד השלישי מילא חובותיו, לא הפר את חובת הזהירות המושגית או
- 9 הקונקרטי, לא את חובת הגילוי ולא חרג משליחותו או מהרשאה.
- 10
- 11 36.9 עוד, חזרה משיבה-2 על כל טענותיה בכתב ההגנה ולפיהן עבר פלילי אינו עניין שיש בו
- 12 כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר להתקשר בפוליסה בוודאי שלא בהתייחס לבן
- 13 זוגו של מבטח.
- 14
- 15 37. בהתאם למפורט, הודעת צד ג' התמקדה בטענה ל"קנוניה" בין נאור לבין יואב. טענותיה של
- 16 משיבה-1 התבססו על גרסתו של נאור, לפיה לאחר שנשאל על עברו הפלילי ובעצת יואב, שונה
- 17 טופס ההצעה והמידע אודות עברו הפלילי הוסתר ממשיבה-1 – גרסה שנדחתה כאמור לעיל.
- 18 כאמור, ביהמ"ש קמא העדיף את גרסתו של יואב, נציג משיבה-2 לכך שעברו הפלילי של נאור לא
- 19 הובא לידיעתו במועד עריכת הפוליסה. תוצאה של קביעה זו הינה דחיית הטענה כי נציג משיבה-
- 20 2 הסתיר ממשיבה-1 מידע כלשהוא בוודאי "מידע מהותי", אשר לו היה מובא לידיעתה לא היתה
- 21 מתקשרת בביטוח כאמור. זאת ועוד, יואב הצהיר והעיד, שלא היו הוראות חיתום האסורות על
- 22 שינוי שמו של המבוטח, או על עריכת ביטוח על ידי בן הזוג על שם בן זוגו, כאשר מדובר בביטוח
- 23 דירה - עדות שלא נסתרה. בהינתן קביעה עובדתית זו, שלא הונחה תשתית כלשהיא להתערבות
- 24 בה, נשמטת הקרקע תחת הודעת צד ג' ודינה דחיה. שכן, הצד השלישי מילא חובותיו, לא הפר
- 25 את חובת הנאמנות כלפי משיבה-1, לא הפר את חובת הגילוי ולא חרג משליחותו או מהרשאה.
- 26
- 27 38. לפני סיום, אדרש לבקשת המערערת להגשתה של ראייה נוספת (בקשה 3). המערערת ביקשה
- 28 להתיר לה הגשת "ראיית זהב", אשר בהתאם לנטען יש בה כדי להוכיח כי משיבה-1, מבטחת
- 29 ביודעין מבוטחים שלהם בני זוג בעלי עבר פלילי ומבוטחים שהם עצמם בעלי עבר פלילי. נטען
- 30 כי הראייה הנוספת התגלתה לנאור באקראי ימים ספורים עובר להגשתו של הערעור. לבקשה צורפו
- 31 תצהיר של נאור – המפרט את נסיבות "הגילוי" בשיחת אקראי עם מר מוריס ביטון, אשר בהתאם
- 32 לנטען ארע לו מקרה דומה. כאשר למרות עברו הפלילי הגיע להסדר פשרה לתשלום תגמולים

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 551'26-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 לאחר אירוע פריצה לביתו. תצהיר של מר מוריס ביטון המתאר את הפגישה עם נאור ותצהירו של
2 עו"ד אברהם שמעון, אשר בהתאם לנטען ייצג את מר ביטון ב"הליך דומה" ולאחר הפגישה בין
3 נאור למר ביטון מסר את פרטי ההליך הנוסף לב"כ המערערת. לטענת המערערת גם **בשקידה**
4 **ראויה** לא היתה יכולה להשיג את הראיה הנוספת קודם לכן וכן כי הצגת הראיה נוספת הכרחית
5 למניעת עיוות דין.
- 6
7 39. משיבה-1 התנגדה לבקשה. טעמיה כי התצהירים שצורפו לבקשה נוגדים את נוהל נשיאת ביהמ"ש
8 העליון (1/2021) שכן, בתצהירים מפורט באיזו ראיה מדובר ומה תוכנה. וכן כי הבקשה אינה
9 נתמכת בתצהירה של המערערת. כמו-כן, נטען כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בתקנה 144
10 לתקנות **סדר הדין האזרחי**, התשע"ט-2018, (להלן: "**תקנות סד"א**") בהינתן שהמערערת יכולה
11 היתה לקבל לידיה את הראיה הנטענת בהליכי גילוי מסמכים בשלב ההליכים המקדמיים בגדרי
12 בביהמ"ש קמא ולכן יש לדחות את הבקשה.
- 13
14 40. משיבה-2 התנגדה גם היא לבקשה. גם לטענתה לא מתקיימים התנאים הקבועים בתקנה 144
15 לתקנות סד"א, כאמור לעיל. בנוסף, טענה כי עולה שמדובר בהסכם פשרה, אשר אין בו כדי
16 להשליך על דבר. זאת ועוד, בנסיבות אלו הגשת הראיה הנוספת עשויה לקפח את זכויותיה
17 הדיוניות של המשיבה.
- 18
19 41. כלל דיוני בסיסי הוא כי על בעלי הדין להביא ראיותיהם בפני בית המשפט הדין בתביעה באופן
20 מרוכז ו"בחבילה אחת", וכי אין הם רשאים לחשוף את חומר הראיות שבדיהם טיפין טיפין (ע"א
21 579/90 רוזין נ' בן-נון, פ"ד מו(3) 738, 742 (1992)). בתקנה 144 לתקנות סד"א נקבע כי "**בעל**
22 **דין אינו רשאי להגיש ראיות חדשות לבית המשפט שלערעור**. ואולם בית המשפט רשאי להתיר
23 הגשת ראיות חדשות אם שוכנע שהן עשויות להשפיע על תוצאות הערעור וכן שמתקיים אחד
24 מאלה: (1) לא היה ניתן לאתר את הראיה בשקידה סבירה ולהגישה בערכאה הראשונה במועד
25 המתאים לכך; (2) הגשת הראיה דרושה כדי למנוע עיוות דין."
- 26
27 42. "על בית המשפט להתייחס הן לשאלת עיוות הדין שעלול להיגרם למבקש אם הראיה הנוספת
28 לא תוגש לערכאת הערעור; והן לשאלה מדוע הראיה הנוספת לא הוגשה לבית משפט קמא.
29 התנאים הללו ייבחנו במסגרת מקבילית כוחות. כך, ככל שהראיה נחוצה יותר והעדרה עלול
30 לגרום לעיוות דין חמור ומשמעותי יותר (כגון כאשר מדובר בראיית זהב שבכוחה לשנות את
31 התוצאה באופן מובהק), כך ניתן יהיה להקל בדרישה ביחס לטעמים בשלהם הראיה לא הוצגה
32 בערכאה דלמטה; ולהיפך – ככל שהחשש מעיוות דין שעליו יצביע המבקש יהיה פחות מוחשי

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 וברור, כך יהיה מקום להכביד את הנטל על המבקש להציג סיבה משכנעת למחדלו. (רע"א
2 985/24 מאיר אליהו נ' נציגות הבית המשותף ברח' צבי שץ 14-16 חולון (26.3.24), עמ' 16)
3
4 43. ומן הכלל לענייננו, הבקשה נתמכה בתצהירים רלבנטיים. הטענה כי לא צורף תצהיר מטעמה של
5 המערערת הינה טענת סרק בהינתן שלא היתה למערערת כל נגיעה לאירוע "הגילוי". יש לדחות
6 גם את הטענה כי יש לדחות את הבקשה על הסף בהיותה נוגדת את נוהל נשיאת ביהמ"ש העליון,
7 בכך שבתצהירים יש מידע החושף את הראיה. התצהירים מטרתם להסביר ולפרט למועד "הגילוי",
8 מדוע בהתאם לנטען לא ניתן היה גם ב"שקידה ראויה" להשיג את הראיה הנוספת קודם למועד בו
9 התגלתה ומדוע המדובר ב"ראית זהב" וחשיבות גילוייה למניעת עיוות דין.
10
11 44. עם-זאת, לגופו של עניין, עמדתי היא כי דין הבקשה דחיה. ככל שהמדובר בראיה המעידה על כך
12 שמשיבה-1 ביטחה מבוטחים בעלי עבר פלילי או מבוטחים שהם בני זוגם של בעלי עבר פלילי,
13 היה מקום לבקש נתונים אלו בגדרי ההליכים המקדמיים שהתקיימו בביהמ"ש קמא – זאת לא
14 נעשה ומכאן שלא מתקיים התנאי הקבוע בתקנה 144(1) לתקנות סד"א. עוד, לא שוכנעתי כי
15 המדובר ב"ראית זהב" אשר עשויה לשנות את תוצאת ההליך, זאת דווקא לאור הפירוט הרב
16 שנמסר על ידי משיבה-2 ולפיו נסיבות ההליך נשוא הראיה הנוספת הינם שונים בתכלית מהנסיבות
17 של ההליך שלפנינו. לא זו אף זו, אין מחלוקת בין הצדדים כי בהליך הנוסף נשוא "ראית הזהב"
18 הגיעו הצדדים להסדר פשרה, אשר בוודאי אין בו כדי לחייב או להצביע על דבר אשר עשוי להשליך
19 על ההליך בענייננו. זאת ועוד, לאור התוצאה אליה הגעתי, אזי אין כל משמעות לראיה ובוודאי שאי
20 הצגתה לא עשוי לגרום לעיוות דין למערערת. מכל אלו הבקשה לצירופה של הראיה הנוספת
21 **נדחית.**
22
23 45. לאור כל המפורט, אציע לחברותי **לקבל** את הערעור כנגד המשיבה 1 מכל הטעמים המבוארים
24 לעיל, ולחייבה לפצות את המערערת בהתאם לשיעור נזקיה כפי שנקבעו על ידי ביהמ"ש קמא בסך
25 של **344,880 ₪**, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל
26 + שכ"ט עו"ד בשיעור של 20 אלף ₪ (בערכי יום מתן פסק דין זה) + החזר אגרת המשפט ששולמה
27 על ידה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום ועד להחזר בפועל.
28 פועל יוצא הינו ביטול ההוצאות ושכ"ט שנפסקו לחובת המערערת בביהמ"ש קמא כלפי המשיבה
29 1. ככל שאלה שולמו, על המשיבה-1 להשיבם בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק.
30 בנוסף, ולאור קבלת הערעור, אציע לחייב את משיבה-1 בהוצאות הערעור (כולל שכ"ט עו"ד) בסך
31 של 20 אלף ₪.
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

46. עוד אציע לחברותיי לדחות הערעור נגד משיבה-2, כך, גם את ההודעה לצד ג'. לאור התנהלותה של משיבה-2 אשר "הפכה עורה", ובגדרי הערעור, סטתה כליל מטיעוניה בגדרי כתבי הטענות בביהמ"ש קמא, שם כמפורט לעיל צידדה בטיעוני המערערת כי עברו של בן זוגה לא היה "מידע מהותי", אציע שלא להוסיף ולחייב את המערערת וגם לא את משיבה-1 בהוצאותיה של משיבה-2 בהליך זה.

ס. 100-105

סיגל רסלר-זכאי, שופטת

7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

השופטת ש. יעקובוביץ

מצטרפת לחוות דעתה של חברתי השופטת ס. רסלר-זכאי ומבקשת להוסיף דבר מה משלי. עמוד תווך בפסיקתו של בית משפט קמא הוא הקביעה לפיה "**בזמן אמת נאור הבין כי**" עברו הפלילי "**בעל חשיבות ומידע שיש לו משמעות למנורה**" (ראו סעיף 43 לפסק הדין). אדנייה של קביעה זו בגרסתו של נאור כי נשאל על ידי יואב אודות עברו הפלילי – "**אם הוא [יואב] שאל אותי כנראה שי חשיבות מסוימת מול הסוכן או חברת הביטוח, אני לא יודע למי, "אם הוא [יואב] שואל אותי זה פרט שהם מעוניינים לדעת, לא ?"** (סעיף 41 לפסק הדין). קביעה זו מוקשית בעיני משלצדה מצא בית משפט קמא לדחות את גרסתו העובדתית של נאור ולבכר את גרסת יואב באשר למהלך הדברים, ובכלל זה את עדותו של האחרון לפיה "**שינוי השם [שם המבוטח על גבי הצעת הביטוח] נעשה עוד קודם למעבר המשותף על שהשאלות: "הגרסה של מה שאני אומר, זה שזה לא הגענו, בקטע הפלילי לא הגענו..."**". משעה שגרסתו העובדתית של נאור נדחתה והתקבלה גרסה עובדתית הפוכה, דומה עלי כי יקשה למצוא בגרסת נאור משום בסיס איתן לקביעת ממצא עובדתי הנוסמך עליה בלבד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

- 1 עם זאת, איננו נדרשים לצורך הכרעה בתביעה ובערעור שלפנינו, כעולה מחוות דעתה של חברתי
2 השופטת ס. רסלר-זכאי, לשאלה 'מה ידע נאור בזמן אמת', ומשכך פטורים אף ליתן פתרון לקושי.
3

שלומית יעקובוביץ, שופטת
אב"ד

4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

השופטת אורלי מור-אל

מצטרפת לחוות דעתה של חברתי השופטת סיגל רסלר-זכאי ובהינתן הערתה של חברתי
השופטת שלומית יעקובוביץ מבקשת להוסיף דבר משלי.

העדפת בית המשפט קמא את גרסתו של נציג המשיבה-2 על גרסתו של נאור, משמעה שנאור,
שהוא ללא ספק עד מהותי ומשמעותי, לא מסר דברי אמת בבית המשפט בכוונת מכוון על מנת
לתמוך בעמדת התביעה ולהביא לתוצאה משפטית רצויה לתא המשפחתי שחברים בו המערער
(התובעת) ונאור עצמו. בהתאם לפסיקה, הבחירה לבסס את התביעה על גרסה עובדתית
שמתבררת כלא נכונה, יכולה כשלעצמה להביא לדחיית התביעה מבלי צורך לברר טענות נוספות
שהועלו (ראו: ע"א 765/18 שמואל חיון נ' אלעד חיון (1/5/19) וע"א 7862/22 עבד דכנאס נ'
נידאל דפראוי, פס' 23-24 (20.7.23), שם רוכנה במידת מה ההלכה).

מבלי להסכין עם התנהלות זו של נאור, באתי לידי מסקנה, שבנסיבות מקרה דנן, אין בהתנהלותו
הפסולה כדי להביא להכתבת התוצאה, שעה שנאור אינו המבוטח ואף לא היה התובע בהליך.
בנוסף, מצויים אנו במשור החבות הביטוחית הנבחנת לפי דיני החוזים הרלבנטיים ומסקנתנו היא
שהמשיבה-1 דחתה בלא הצדקה את תביעת הביטוח שהוגשה לה מנימוקים שאינם עומדים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

1 בנסיבות אלה, התוצאה המשפטית בהליך מתחייבת בלא כל קשר ובלא כל צורך להסתמך על
2 גרסתו הבלתי נכונה של נאור, אלא מתוך המסמכים גופם והדין.

3

4

אורלי מור-אל, שופטת

5

6

התוצאה

7

8

א. הערעור כנגד המשיבה 1 מתקבל וכפועל יוצא מתקבלת התביעה כנגדה.

9 המשיבה 1 תשלם למערערת את הסך של 344,880 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק
10 מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל + שכ"ט עו"ד בשיעור של 20 אלף ₪ (בערכי יום
11 מתן פסק דין זה) + החזר אגרת המשפט ששולמה על ידה בבית משפט קמא, בצירוף הפרשי
12 הצמדה וריבית מיום התשלום ועד להחזר בפועל.

13

14 החיוב בהוצאות ושכ"ט עו"ד, שהוטל על המערערת בבית משפט קמא כלפי המשיבה 1 –
15 מבטל.

16 ככל שאלה שולמו, על המשיבה-1 להשיבם בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

17

18 עוד ובנוסף תישא המשיבה 1 בהוצאות המערערת ושכ"ט עו"ד בהליך זה בסך כולל של
19 20,000 ₪.

20

21 ב. הערעור כנגד המשיבה 2 נדחה וכך גם התביעה כנגדה וההודעה לצד ג', זאת ללא צו
22 להוצאות בהליך זה.

23

24

25

26

בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו בשבתו כבית משפט לערעורים
אזרחיים

ע"א 55126-09-22 נעים נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'

1
2
3
4
5

העירבון שהופקד על ידי המערערת, על פירותיו, יושב לה באמצעות בא כוחה.

ניתן היום, א' אלול תשפ"ד, 04 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

אורלי מור-אל, שופטת

סיגל רסלר - זכאי, שופטת

שלומית יעקובוביץ, שופטת
אב"ד

6